

L'ACCÉS A COMPTES BANCARIS

El dia a dia d'una persona sense autorització de residència està ple d'obstacles per dur a terme les tasques més bàsiques. Deixant de banda la impossibilitat de treballar de forma legal -abocant així a la feina precària i sense declarar- existeixen una sèrie de dificultats per realitzar els tràmits més quotidians. Una d'aquestes problemàtiques és l'accés a un compte bancari -moltes oficines els hi ho impedeixen- dificultant encara més la seva quotidianitat, així com la possibilitat de cobrar alguna de les minses ajudes socials a les quals tenen dret i estan condicionades a un compte corrent. A més a més, aquesta restricció als bancs també la pateixen altres persones migrants amb autorització de residència de determinats països.

L'arbitrarietat en l'accés a un compte corrent és causada per una normativa poc precisa que deixa molt marge d'interpretació. El dret a obrir un compte bancari ve establert per una directiva europea, on s'indica que els Estats han de vetllar perquè les persones sense autorització de residència puguin disposar d'un compte a condició que la seva expulsió sigui impossible per raons jurídiques o de fet. De la mateixa forma ve recollit al Reial Decret Llei 19/2017, sense cap desenvolupament, deixant a les oficines bancàries la valoració de si l'expulsió de la persona en situació irregular és "impossible per raons jurídiques o de fet". La indeterminació d'aquesta frase fa que moltes oficines es neguin a obrir un compte a persones sense autorització de residència, sense que les entitats bancàries tinguin un criteri inequívoc.

D'altra banda, moltes entitats deneguen l'obertura d'un compte corrent segons la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció de blanqueig de capitals i de finançament de terrorisme a persones de determinades nacionalitats. No hi ha cap llistat de nacionalitats que tinguin prohibida les gestions amb els bancs a l'Estat, i per tant aquest criteri no pot ser utilitzat de forma discriminatòria i sense altre cap mena de justificació. Per denegar un compte en base aquesta normativa cal una resolució justificada per part de l'entitat bancària.

Així mateix, tenim coneixement de casos actuals on des de les oficines estan demanant la renovació del autorització de residència o targeta condicionada al tancament del compte. En aquesta situació cal tenir en compte dues condicions: la primera, totes les autoritzacions i targetes amb data de caducitat durant l'Estat d'alarma o 90 dies anteriors s'han prorrogat automàticament (Ordre SND/421/2020, de 18 de maig), per tant s'han d'acceptar per fer els diferents tràmits. D'altra banda, encara que caduqui, tampoc poden tancar el compte si estan en fase de renovació o si l'expulsió és impossible per raons jurídiques o de fet.

En tot cas, la denegació o la resolució d'un contracte de compte de pagament bàsica ha de ser fonamentada i notificada al client, a més ha d'informar del procediment de queixa que es pot interposar. Les reclamacions a la decisió de l'entitat bancària o la manca de notificació de la denegació es tramitarà segons l'indicat a l'article 30 de la Llei 44/2002.

En definitiva, és la manca de precisió normativa la que produeix que cada oficina tingui un criteri propi. Malgrat tot, la decisió d'expulsió del país d'una persona estrangera és competència de l'Administració Pública o del Poder Judicial, així doncs, una entitat no pot justificar de forma arbitrària una decisió basant-se en la possible o no expulsió. En conseqüència, l'empadronament, tenir menors al càrrec, disposar d'ajudes socials, haver nascut a l'Estat espanyol o haver disposat de residència haurien de ser algun dels motius suficients per poder tenir accés a un compte corrent.